

JAK KORZYSTAĆ ZE STUDNI OLIGOCEŃSKICH PUBLICZNIE DOSTĘPNYCH

WSTĘP

Wody oligoceńskie czerpane z głębokości ponad 200 m chronione są przez położone powyżej warstwy nieprzepuszczalne przed przenikaniem zanieczyszczeń z powierzchni terenu. Są one wolne od zanieczyszczeń mikrobiologicznych i chemicznych, wynikających z działalności człowieka i w pełni bezpieczne dla zdrowia ludzi bez uprzedniego uzdatniania chemicznego ani dezynfekcji. Ze względu na swoje właściwości, w tym walory smakowe, są cenione przez konsumentów.

Zachowanie cennych właściwości wód oligoceńskich podczas ich czerpania i przechowywania w warunkach domowych wymaga zachowania kilku prostych zasad. Mają one ochronić wodę przed skażeniem mikrobiologicznym, głównie bakteryjnym, zanieczyszczeniem chemicznym oraz niekorzystną zmianą smaku i zapachu wody.

- **W jakich naczyniach najlepiej przechowywać wodę oligoceńską?**

Do przechowywania wody oligoceńskiej należy używać naczyń przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Nie należy korzystać z naczyń używanych uprzednio do przechowywania innych artykułów, także spożywczych – ich pozostałości mogą zmieniać smak i zapach wody, a także sprzyjać rozwojowi mikroorganizmów w wodzie.

Wszystkie naczynia powinny być szczelnie zamykane. Naczynia używane do przechowywania wody powinny mieć wąski otwór do napełniania, kształt umożliwiający ich stabilne ustawienie podczas przechowywania.

- **Najbardziej korzystne jest przechowywanie wody oligoceńskiej w naczyniach ze szkła.** W największym stopniu chroni ono wodę przed wpływem czynników zewnętrznych, nie wpływa na smak i zapach wody. W naczyniach szklanych najmniej nasilone jest też namnażanie mikroorganizmów w wodzie.
- Butelki z lekkiego i odpornego na uszkodzenia tworzywa PET są również odpowiednim wyborem. Naczynia z PET charakteryzują się wyższą w porównaniu ze szkłem przepuszczalnością dla m.in. tlenu, co może sprzyjać namnażaniu mikroorganizmów w przechowywanej w nich wodzie. Wody oligoceńskie bezpośrednio po pobraniu zawierają niewielką liczbę mikroorganizmów występujących naturalnie w tym środowisku. Również w wielokrotnie napełnianych wodą oligoceńską butelkach PET obserwowane są niepożądane zmiany jakości mikrobiologicznej wody. Naczynia i pojemniki z innych tworzyw sztucznych (plastiku) – mogą być stosowane, jeśli wykonane są z tworzyw odpowiednich do kontaktu z żywnością - niewpływających negatywnie na jakość artykułów spożywczych, w tym wody. Powinna to potwierdzać odpowiednia informacja na etykiecie lub oznakowanie wyrobu właściwym symbolem.

- Naczynia metalowe – dopuszczalne są naczynia wykonane ze stali nierdzewnej lub naczynia żeliwne emaliowane.

Jak przygotować naczynia do pobrania wody oligoceńskiej?

W wodzie oligoceńskiej w trakcie jej przechowywania mogą rozwijać się mikroorganizmy. Ponadto podczas przechowywania wód oligoceńskich zawarte w nich nieszkodliwe dla zdrowia ludzi związki żelaza i manganu wytrącają się, tworząc brązowy/rdzawy osad na ściankach naczyń. Także komórki glonów, które przenikają do wody z urządzeń czerpalnych mogą porastać wewnątrz naczyń.

Przed ponownym napełnieniem naczyń należy usunąć resztki wody pozostające w naczyniu po jej wykorzystaniu oraz osad. Naczynia należy oczyścić mechanicznie przy pomocy szczotki do mycia butelek, bez użycia detergentu. Ważne jest, aby szczotka ta była przeznaczona wyłącznie do tego celu i aby nie wykorzystywać jej do mycia butelek o innym przeznaczeniu, np. po mleku. Samo przepłukanie naczyń niewielką ilością wody oligoceńskiej bezpośrednio przed ich napełnieniem jest pożądane, ale niewystarczające.

- **Podczas napełniania butelek wodą oligoceńską należy zwrócić uwagę, aby:**
  - przepłukać kran czerpalny przed napełnianiem naczynia, chyba, że bezpośrednio przedtem korzystała z niego inna osoba,
  - unikać dotykania wnętrza zakrętki i okolicy otworu, przez który napełniane jest naczynie/pojemnik,
  - wylewka kranu czerpalnego nie stykała się z napełnianym naczyniem, zwłaszcza jego wnętrzem.
- **Jak przechowywać wodę oligoceńską w domu lub mieszkaniu?**
  - Najlepszym rozwiązaniem jest przechowywanie wody oligoceńskiej w lodówce – w temperaturze chłodzi 2-8°C oraz bez dostępu promieniowania słonecznego. W takich warunkach oraz w szklanym opakowaniu woda może być przechowywana maksymalnie do 4 dni.
  - W chłodnej porze roku akceptowalne jest przechowywanie wody oligoceńskiej na zewnątrz budynku – najczęściej na balkonie. Powinna ona jednak być chroniona przed przemrożeniem i dostępem promieniowania słonecznego. Należy także zapewnić właściwe warunki higieniczne i ochronę przed przypadkowymi zanieczyszczeniami.
  - Przy przechowywaniu wody w mieszkaniu w temperaturze pokojowej warto zadbać, aby nie znajdowała się ona w bezpośredniej bliskości źródła ciepła (kuchenka, grzejnik, zasobnik ciepłej wody) oraz była chroniona przed dostępem promieniowania słonecznego. W takich warunkach z uwagi na rozwój mikroorganizmów w wodzie czas jej przechowywania nie powinien przekraczać 1 dnia, szczególnie, gdy woda znajduje się w pojemniku z tworzywa sztucznego, w tym PET.
  - Czas przechowywania wody oligoceńskiej w domu lub mieszkaniu nie powinien być zbyt długi – sprzyja to namnażaniu się mikroorganizmów w wodzie i pogorszeniu jej smaku i zapachu.